

 <p>ЦДПУ Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка</p>	Силабус навчальної дисципліни			
	Назва дисципліни Криміналістика			
	Статус дисципліни <i>вибірковий компонент</i>			
Галузь знань	08 Право			
Спеціальність	081 Право			
Освітня програма	Право			
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)			
Форма навчання	Денна/заочна			
Курс	4			
Семестр	VI			
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120
	Лекційні			20/6
	Практичні/семінарські			34/4
	Лабораторні			
	Самостійна робота			66/110
Семестровий контроль	Екзамен			
Викладач	<i>Гриценко Володимир Григорович, д.ю.н., професор кафедри права та правоохоронної діяльності, професор</i>			
Контактна інформація	V.H.Hrytsenko@cuspu.edu.ua			
Кафедра	<i>Права та правоохоронної діяльності</i>			
Факультет	<i>Історії, бізнес-освіти та права</i>			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<i>Курс вивчає закономірності механізму злочину, виникнення інформації про злочин і його учасників, а також закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів і заснованих на пізнаннях цих закономірностей засобах і методах судового дослідження і запобігання злочинів.</i>			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<i>Завдяки вивченню основних положень навчальної дисципліни досягається розуміння студентами системи знань та практичних умінь щодо загальнонаукових та спеціальних методів криміналістики, теорії криміналістичної ідентифікації, основ криміналістичної техніки, загальних положень теорії розслідування окремих видів злочинів, а також тактики провадження окремих слідчих (розшукових) дій.</i>			
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; - знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність працювати в команді; - здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право; 			

	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; - здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Програмні результати <i>(Чому можна навчитися)</i>	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел; - демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права - належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності; - працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи; - виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; - застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки
Зміст дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. (Загальна частина)</p> <p>Тема 1. Предмет, система і завдання криміналістики.</p> <p>Тема 2. Методологічні основи криміналістики.</p> <p>Тема 3. Криміналістичне дослідження документів, почерку та авторознавство. Криміналістична фотографія та відеозапис.</p> <p>Тема 4. Криміналістична трасологія.</p> <p>Тема 5. Криміналістична габітологія та одорологія.</p> <p>Тема 6. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухівки та слідів їх застосування.</p> <p>Змістовий модуль 2. (Особлива частина)</p> <p>Тема 7. Концептуальні положення криміналістичної тактики та методики.</p> <p>Тема 8. Тактика проведення окремих слідчих дій.</p> <p>Тема 9. Використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві. Призначення та проведення судових експертиз.</p> <p>Тема 10. Інформаційно-довідкове забезпечення розкриття і розслідування злочинів. Основи методики розслідування окремих видів злочинів.</p>
Критерії оцінювання роботи студентів	<p>Оцінювання якості знань здобувачів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, періодичного (тематичного), підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень здобувачів (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності здобувачів на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів</p>

на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем тощо.

Форми участі здобувачів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми на семінарському занятті - 5 балів:

• **5 б.** ставиться, коли здобувач повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Здобувач робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

4 б. ставиться, коли здобувач засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зав'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

• **3 б.** ставиться здобувачеві, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

• **2 б.** одержує здобувач, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

• **1 б.** одержує здобувач, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі правові документи.

До **10-ти балів** здобувач може отримати за виконані завдання **самостійної роботи** з тем, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До **2-х балів** ставиться здобувачеві, який робить вдалі

доповнення протягом семінарських занять з певної теми, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться здобувачеві, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до семінарських занять з певної теми;

1 бал одержує здобувач, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо здобувач жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, наукових гуртків, підготовці публікацій тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Періодичний (тематичний) контроль

Періодичний/ тематичний контроль може проводитися. Тривалість виконання відповідних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Формою проведення такого контролю може бути комплексна письмова контрольна робота - тестування, яке передбачає письмові відповіді студентів на трьохрівневі завдання. За їх виконання здобувач отримує оцінку, виражену в балах, яка враховується в процесі розрахунків оцінки за розділ.

Максимальна кількість за комплексне тестування - 10 балів. У процесі виконання контрольних завдань здобувач може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Здобувачам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. Якщо здобувач порушує встановлені правила, викладач може позбавити його можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів.

Результати перевірки доводяться до відома здобувачів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Здобувач, який не з'явився на поточний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти поточний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за модуль визначається як сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової поточної контрольної роботи (тестів) (поточна оцінка + оцінка за контрольну роботу = підсумкова оцінка).

Підсумковий (семестровий) контроль

Семестровий контроль у формі екзамену, який проявляється як форма підсумкового контролю, який має на

меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння і ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни і проводиться в період екзаменаційної сесії. Оцінювання здійснюється у балах, за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Результат екзамену визначається як сума результатів поточного контролю та екзаменаційної оцінки.

Поточне оцінювання та самостійна робота	Підсумковий контроль екзамен	Підсумкова кількість балів
Т. 1, Т. 2 ... Т. 10	40	100
Всього 60		

T1, T2 ... T10 – теми модулів.

Політика курсу

-обов'язкове відвідування навчальних занять;
 -активність студента під час семінарських занять;
 -своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
 -відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях.
 Не допустимо:
 - пропуск занять без поважних причин;
 - запізнення на заняття;
 - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА);
 - списування та плагіат

Інформаційне забезпечення

Онлайн-ресурси:
 - Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua/>
 - Портал Верховної Ради України: www.zakon.rada.gov.ua
 - Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/npasearch?type=acts>
 - Офіційний сайт Верховного суду України <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
 - Офіційний сайт Міністерства юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
 - Офіційний сайт Вищої ради правосуддя <https://hcj.gov.ua/>
 - Офіційний портал Експертної служби МВС України <https://dndekc.mvs.gov.ua/>
 - Офіційний сайт Національної академії правових наук України <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
 - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
 - Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого <https://nlu.org.ua/>
 - Національна бібліотека України імені Лесі Українки <https://lukl.kyiv.ua/>
 - Офіційний сайт ЦДПУ ім. В. Винниченка <https://www.cuspu.edu.ua/ua/>

Матеріально-технічне забезпечення

Аудиторії корпусу № 1 ЦДПУ ім. В. Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали

до курсу, навчальна та наукова література.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

4. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 06.07.2017 № 570. Електронний ресурс: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>

Література:

Підручники:

1. Белкин Р.С. Курс криминалистики: В 3 т. Т. 1: Общая теория криминалистики; Т. 2: Частные криминалистические теории; Т. 3: Криминалистические средства, приемы и рекомендации. М.: Юристъ, 1997.

2. Криміналістика: підручник / В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін.; за ред. В.Ю. Шепітька. 5-те вид. переробл. і доп. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.

3. Криміналістика : підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 3-тє вид., переробл. та допов. Львів : ЛьвДУВС, 2016. 948 с.

4. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг, В. М. Плетенець, Ю. А. Чаплинська]. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 419 с.

5. Криміналістика: підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Черноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. К.: Центр учбової літератури, 2015. 544 с.

6. Лобойко Л. М. Кримінальний процес: [підручник] / Істина, 2014. 432 с.

7. Настільна книга слідчого: Наук.-практ. Видання для слідчих і дізнавачів / Панов М.І., Шепітько В.Ю., Коновалова В.О. та ін. К.: Видавничий дім „Ін Юре”, 2003.

8. Психіатрія і наркологія : підручник / В. Л. Гавенко та ін.; за заг. ред. В. Л. Гавенка, В. С. Бітенського. 2-ге вид., перероб. і доповн. Київ : ВСВ «Медицина», 2015. 512 с.

9. Салтевський М.В. Криміналістика (у сучасному викладі): Підручник. К.: Кондор, 2005. 588 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Бідняк Г.С. Використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні: навч. пос. / Ганна Сергіївна Бідняк, Ігор Володимирович Пиріг. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 134 с.

2. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів під час досудового розслідування: навч. посібник / Р.І. Благута, М.П. Климчук, В.М. Сакал, М.С. Цуцкірідзе. К.: ТОВ «НВП»

«Інтерсервіс», 2014. 340 с.

3. Єфімов М.М. Розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності : навч. посібник. 2-е вид., доп. і перероб. / М.М. Єфімов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 188 с.

4. Іщенко А. В. Теорія і практика криміналістичного забезпечення процесу доказування в розслідуванні злочинів : навч. посіб. / Іщенко А. В., Ієрусалимов І. О., Удовенко Ж. В. К. : Центр учбової літератури, 2007. 156 с..

5. Кобзар О. Ф., Чаплинський К. О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навчальний посібник. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 161 с.

6. Литвинчук О.І. Електронні докази. Обшук. Частина 1 / О.І. Литвинчук, М.С. Сорока, І.В. Колесников та ін. Х.:Фактор, 2020. 80 с.

7. Макаренко Є.І. Розшук підозрюваних (звинувачених) у наркобізнесі. Навчальний посібник. Д.: Юридична академія МВС, 2005. 148 с.

8. Макаренко Є.І., Тертишник В.М. Розшук і затримання осіб, підозрюваних у наркобізнесі. Навчальний посібник. Д.: Юридична академія МВС, 2003. 124 с.

9. Мацішин В.С. Особливості огляду місця події у справах про фальшивомонетництво, вчинене з використанням комп'ютерної техніки // Криміналістичний вісник: Науково-практичний збірник. К.: ДНДЕКЦ МВС України - НАВСУ. Вип. 1. - С. 173-178.

10. Пиріг І.В. Участь співробітників експертних підрозділів у розслідуванні крадіжок вантажів на залізничному транспорті: навч.-практ. посібник / І. В. Пиріг. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2010. 154 с.

11. Практикум з криміналістики (з конкретними ситуаційними завданнями та алгоритмами їх професійного вирішення): навчально-методичний посібник / К.О. Чаплинський, Ю.А. Чаплинська, М.М. Єфімов. Д.: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 80 с.

12. Юхно О. О., Загуменний О. О. Використання сучасних інформаційних технологій працівниками поліції при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій: навч. посіб. Видання друге, доп. і перероб. (Серія «Бібліотека слідчого і детектива: проблеми кримінального процесу») Харків : Колегіум, 2020. 116 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Бідняк Г.С. Теорія і практика використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств: монографія / Г.С. Бідняк. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. 170 с.

2. Вознюк А. А., Щирська В. С. Запобігання організації або утриманню місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів : монографія / Київ: Освіта України, 2017. 184 с.

3. Єфімов М. М. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти моральності: наукові та праксеологічні основи : монографія / Микола Миколайович Єфімов. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 392 с.

4. Журавель В.А. Криміналістичні методики: сучасні наукові

концепції: моногр.: Нац. акад. прав. наук України, Ін-т вивч. пробл. злочинності. Харків: Апостіль, 2012. 304 с.

5. Заяць К.Д. *Методика розслідування шахрайств*: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 196 с.

6. Іваниця А. В. *Організація і тактика розслідування вбивств через необережність* : монограф. / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 148 с.

7. Козаченко О.І. *Інститут негласного співробітництва: теорія та практика*: монографія. К.: ДП «Розвиток», 2020. 1105 с.

8. Кузьмічов В.С., Пиріг І.В. *Використання спеціальних знань при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті*. Монографія. Д.: Дніпр, держ. університет внутрішніх справ, 2008. 200 с.

9. Лазутко В.І., Сервецький І.В., Шеломенцев В.П. *Організація і тактика оперативно-технічного документування*: Монографія / За ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 2000.

10. *Організована кримінальне правопорушенняльність в Україні* / М.І. Камлик, Б.В. Романюк, В.Д. Суценко та ін. / За ред. Я.Ю. Кондратьєва. К.: НАВСУ, 1999.

11. *Організаційно-правові засади діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України* : монографія / В. Г. Дрозд, А. В. Пономаренко, С. Є. Абламський, Л. В. Гаврилюк та ін. ; Держ. наук.-досл. ін.-т. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 352 с.

12. Пиріг І. В. *Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування* : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Піра ЛТД, 2015. 432 с.

13. *Теоретичні засади методики розслідування шахрайства, пов'язаного з відчуженням об'єктів нерухомого майна громадян*: монографія : монографія / Н. В. Павлова, Д. А. Птушкін, К. О. Чаплинський; Дніпр. державний університет внутрішніх справ. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 196 с.

14. Федоренко М.С. *Методика розслідування перевищення влади або службових повноважень співробітниками правоохоронних органів* : дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / Львівський торговельно-економічний інститут. Львів, 2020. 216 с.

15. Чаплинський К.О., Антонюк О.В. *Теоретичні засади методики розслідування хуліганства, вчиненого із застосуванням вогнепальної або холодної зброї чи іншого предмета, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого для нанесення тілесних ушкоджень*. Київ :Видавничий дім «Гельветика», 2018. 181 с.

16. Чаплинський К.О., Павлова Н.В., Птушкін Д.А. *Теоретичні засади методики розслідування шахрайства, пов'язаного з відчуженням об'єктів нерухомого майна громадян*. Київ:Видавничий дім «Гельветика», 2019. 196 с.

17. Черноус Ю. М. *Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів* : монографія. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 492 с.

18. Шепітько В. Ю. *Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз)* : Монографія. Х. : Харків юрид., 2007. 432 с.